

SVEA HOVRÄTT
Miljööverdomstolen
Rotel 1309

DOM
2008-06-03
Stockholm

Mål nr
M 244-07

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, miljödomstolen, dom 2006-12-12 i mål nr M 1165-06, se bilaga A

KLAGANDE

Jörgen Bjerknaes m.u.f. Girowind, 680127-3613, Andgatan 14, 264 36 Klippan

MOTPARTER

1. Joakim Ljungqvist, Källna 4850, 264 94 Klippan
2. Björn Nilsson, Bolestad 4856, 264 94 Klippan
3. Lennart Nilsson, Bolestad 4858, 264 94 Klippan
4. Ola Nilsson, Lundsgården 4871, 264 94 Klippan
Ombud för 1-4: Ulf Svensson, Vallarödsvägen 122, 265 90 Åstorp
5. Miljö- och byggnämnden i Klippans kommun, 264 80 Klippan

SAKEN

Anmälan om uppförande av ett vindkraftverk

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Miljööverdomstolen upphäver miljödomstolens dom och förordnar att Jörgen Bjerknaes m.u.f. Girowind ska följa de föreskrifter som Miljö- och byggnämnden beslutat om, se bilaga B, med den ändringen att vad som föreskrivits om att Girowind Energi AB ska uppvisa bankgaranti i stället ska gälla Jörgen Berknaes.

Dok.Id 761406

Postadress Box 2290 103 17 Stockholm	Besöksadress Birger Jarls Torg 2	Telefon 08-561 670 00 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se	Telefax 08-561 675 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
---	--	--	---------------------------------	---

BAKGRUND

Sedan Jörgen Bjerknaes m.u.f. Girowind till Miljö- och byggnämnden i Klippans kommun (nämnden) anmält att han avsåg att uppföra och driva ett vindkraftverk på fastigheten Bläsinge 18:2 i Klippans kommun beslutade nämnden den 20 juni 2005 att godkänna anmälan samt att förelägga bolaget att följa ett antal uppställda villkor.

Nämndens beslut överklagades till Länsstyrelsen i Skåne län som i beslut den 28 mars 2006 avslog överklagandena. Länsstyrelsens beslut överklagades därefter av Björn Nilsson, Ola Nilsson, Joakim Ljungqvist och Lennart Nilsson till Växjö tingsrätt, miljödomstolen, som den 12 december 2006 upphävde länsstyrelsens och nämndens beslut samt med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken förbjöd Girowind AB att uppföra det anmälda vindkraftverket på den valda platsen.

Miljööverdomstolen har hållit syn.

YRKANDEN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Jörgen Bjerknaes har överklagat miljödomstolens dom och yrkat att han ska medges tillstånd att uppföra det anmälda vindkraftverket.

Joakim Ljungqvist, Björn Nilsson, Lennart Nilsson och Ola Nilsson (sakägarna) har bestritt ändring.

Nämnden har ingen erinran mot att ett vindkraftverk uppförs på fastigheten Bläsinge 18:2.

UTVECKLING AV TALAN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har till stöd för sin talan åberopat i huvudsak samma grunder och omständigheter som vid miljödomstolen. De har därutöver tillagt och förtydligat följande.

Jörgen Bjerknaes

Det anmälda vindkraftverket inom fastigheten Bläsinge 18:2 är avsett att placeras cirka 500 m från Rönne å, som utgör riksintresse för naturvård. Det finns dock ett restriktionsfritt område på cirka 250 m till aktuell plats för vindkraftverket. Placeringen är vald för att harmonisera med Klippans kommuns översiktsplan och SMHI:s vindkartering från år 1994. Området är kommunens enda uttalade område för vindkraft.

Miljödomstolen har, när den uppger att det bör finnas lämpligare platser, inte tagit hänsyn till de fysiska faktorer som är nödvändiga för att etablera vindkraft. Vindkraften är beroende av vindenergin, närhet till inkopplingsmöjlighet till befintligt elnät, behörigt avstånd till boende för ljud- och skuggpåverkan och vägnät för transporter. Det är alltså hans uppfattning att området är det mest lämpliga inom Klippans kommun för vindkraftetablering. Någon landskapsanalys är inte gjord för området, vilket inte är brukligt för enstaka verk. Det medför inte med automatik att

placeringen är fel. Inte heller kan vindkraft bara byggas i område med riksintresse för vindkraft.

Genom att följa befintlig kraftledning minimeras landskapspåverkan och påverkan för de närboende. Placeringen sker på odlad jordbruksmark, som inte berörs av rörligt friluftsliv. Placeringen bör även ge skonsammare påverkan på fågellivet i området, då det antas att fåglar redan undviker för dem främmande element som kraftledningar.

Ansökan är gjord av honom själv med den egna firman Girowind och inte av hans bolag GiroVind Energi AB.

Sakägarna

Områden som utpekats vara av riksintresse ska skyddas mot åtgärder som kan medföra en påtaglig skada av intressena. En etablering av ett vindkraftverk i direkt anslutning till det unika och värdefulla område som Rönneå är kommer att innebära en sådan påtaglig skada. Det är fråga om en mycket vidsträckt och öppen dalgång med åns ringlande lopp i botten. Ån omges av ängsmark som vanligtvis översvämmas under vinter, vår och höst och omges av förhållandevis småskaligt brukad åkermark. Under översvämningsperioderna bildas ett storslaget delta med ett omfattande djurliv. Det finns mycket få områden som har så stora riksintressanta värden som Rönneå och dess dalgång.

Varken Klippans kommun eller Jörgen Bjerknaes har gjort en landskapsanalys rörande aktuell etablering av vindkraftverk. Sakägarna kommer att få en negativ påverkan i sin närmiljö och upplevelsen av landskapsbilden kommer att bli starkt negativt påverkad för närboende och förbipasserande. Placeringen av vindkraftverket kommer att dominera landskapsbilden på grund av de ständigt roterande rotorbladen samt då etableringen sker i direkt anslutning till kraftledningen. Genom att kraftledningsstolpen fungerar som ett jämförande objekt kommer betraktare att uppleva vindkraftverket som enormt stort. I närområdet finns redan en stor kraftledning, en motorväg, en mobilmast samt fyra stycken vindkraftverk. En etablering av ytterligare ett vindkraftverk kommer att medföra att det industriella intrycket fullständigt tar över landskapsbilden. Närheten till kraftledningsgatan medför därtill att verksamhetsutövaren endast kan etablera ett vindkraftverk med en liten effekt, tornhöjd och rotordiameter, vilket resulterar i en ineffektiv och blygsam elproduktion i förhållande till andra vindkraftverk.

Vindkarteringar visar att i princip hela Skåne är intressant för vindproduktion under förutsättning att det blåser tillräckligt mycket, vilket det gör på 70 och 103 meters höjd. Detta innebär att andra områden inom Klippans kommun, som inte har stora riksintressanta värden, är intressanta för vindkraftsproduktion. Den i målet aktuella översiktsplanen för Klippans kommun är inte aktuell och har stora brister i underlag, anvisningar och demokratisk förankring. Området är inte utpekat som riksintresse för vindkraft. Översiktsplanen saknar underlag rörande vindkraftens påverkan av naturvårds-, friluftsliv- eller kulturmiljövärden. Därtill saknas definition av området och exempelvis hur många vindkraftverk som kan placeras i området.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det, som miljödomstolen påpekat, bör vara möjligt för Jörgen Bjerknaes att finna en mindre störningskänslig plats. Alternativa

etableringsplatser kan finnas även i angränsande kommuner. Vindkraftverket kan således här uppföras på ett stort antal alternativa platser där ändamålet, att producera vindel, kan uppnås med betydligt mindre intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö än vad som är fallet på nu aktuell plats.

Miljö- och byggnämnden i Klippans kommun

Det är naturligt att vindkraftverket kommer att vara synligt. Nämnden har dock gjort bedömningen att närheten till kraftledningen medför att det här inte blir fråga om samma kraftiga störning som annars hade varit fallet. Området har i kommunens översiktsplan som enda område utpekats som lämpligt för vindkraft. Arbetet har påbörjats med att uppdatera översiktsplanen, varvid även andra områden kan komma att bedömas vara lämpliga. Översiktsplanen är dock alltför jämt att betrakta som aktuell.

REMISSYTTRANDE I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har gjort bedömningen att ett uppförande av vindkraftverket inte skulle medföra någon påtaglig skada för de närliggande områden som utgör riksintressen för naturvård och friluftsliv.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Vid Miljööverdomstolens syn kunde konstateras att platsen där vindkraftverket avses uppföras ligger omkring 500 meter från Rönneå och något högre än omgivande mark i ett område som utgörs av jordbruksmark med småskalig bebyggelse. Platsen för den tänkta etableringen ligger i närheten av område som är utpekats som riksintresse för friluftsliv och naturvård. Området genomskärs dels av en motorväg, dels av en kraftledning intill vilken vindkraftverket avses uppföras.

Det förhållandet att den tänkta lokaliseringen ligger i närheten av områden vilka utpekats som riksintressen utesluter inte i sig en etablering på platsen. Det aktuella området har i kommunens översiktsplan, som enda område inom kommunen, utpekats som lämpligt för vindkraft. En översiktsplan av förevarande slag har stor betydelse när det gäller bedömningen av vad som utifrån en avvägning av skilda allmänna intressen kan anses utgöra en lämplig plats för en viss verksamhet. En uppdatering av planen pågår visserligen för närvarande. Skäl att anta annat än att området även fortsättningsvis kommer att bedömas som lämpligt för vindkraft saknas dock. Översiktsplanen får därmed anses aktuell i detta avseende. Det faktum att området inte utgör riksintresse för vindkraft ändrar inte denna bedömning.

Miljööverdomstolen finner att uppförandet av ett vindkraftverk på den aktuella platsen i viss utsträckning skulle komma att förändra landskapsbilden i området. Det bör dock beaktas att denna redan i dagsläget är påverkad av den motorväg och den kraftledning som skär genom området. Landskapsbilden och de värden som utgör grunden för utpekandet av närområdet som riksintressen för friluftsliv och naturvård kan, enligt Miljööverdomstolen, sammantaget inte anses utgöra ett hinder mot lokaliseringen. Inte heller innebär vindkraftverkets placering i närheten av kraftledningen en sådan

påverkan på landskapsbilden som inte kan godtas. Det planerade verket kommer att uppföras på acceptabelt avstånd från bebyggelse och störningarna för de närmast boende kan enligt vad som framgått i målet hållas inom de gränser som brukar tillämpas i mål av det aktuella slaget.

Mot bakgrund av ovanstående finner Miljööverdomstolen att Jörgen Bjerknaes anmälan bör godtas. Det föreläggande om försiktighetsmått som Miljö- och byggnämnden i Klippans kommun utfärdat förefaller väl avvägt och bör fastställas; dock att föreläggandet ska rikta sig mot Jörgen Bjerknaes m.u.f. Girowind.

Domen får enligt 23 kap. 8 § miljöbalken inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ulf Bjällås, miljörådet Anders Dahlsjö hovrättsrådet Liselotte Rågmark, och tf. hovrättsassessorn Anna-Karin Larsson, referent. Enhälligt.